

Obora Hvězda

je přírodní památka ev. č. 1211 na území Liboce v hlavním městě Praze. Oblast spravuje Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Obora hvězda byla v roce 1962 vyhlášena národní kulturní památkou a 1. září 1988 přírodní památkou.

Území bylo obydleno již od pravěku, jak potvrzují archeologické vykopávky, které tu probíhaly již od 19. století. Byly zde nalezeny nádoby s lineární keramikou a základy staveb a hroby z doby haštalské. Poslední vykopávky zde probíhaly v roce 2004.

První písemná zmínka o tomto území pochází z roku 993. Jde o darovací listinu, ve které přenechal Boleslav II. les, tehdy zvaný Malejov, s dvorem Hluboc (což je dnešní Liboc) nově vzniklému Břevnovskému klášteru.

Za husitských válek byl majetek Břevnovskému klášteru zabaven Pražany. Roku 1492 se pozemky opět vrací pod správu Břevnovského kláštera.

Nejvýznamnější byla pro Oboru Hvězda doba renesance, kdy zažila svůj největší rozvoj. Pro oboru je klíčovým rok 1526, kdy český král Ferdinand I. Habsburský založil v lese Malejov Novou oboru (pojmenování Obora Hvězda pochází z pozdější doby až po stavbě letohrádku). Roku 1541 byl dřevěný plot nahrazen kamennou zdí, později byla obora rozšířena ještě o další pozemky v údolí Litoveckého potoka a byl v ní založen rybník.

V rozvoji obory pokračoval i druhorozený syn Ferdinanda I. – Ferdinand Tyrolský, který založil již zmiňovaný rybník a hlavně lovecký zámeček Letohrádek Hvězda. Ferdinand Tyrolský sám položil základní kámen k letohrádku 27. června 1555. Stavbu prováděli nejprve Juan Maria Avostalis del Pambio a Giovanni Lucchese, po nich Hans Tirol a Bonifác Wohlmüt. Dvoupatrový letohrádek na unikátním půdorysu šesticípé hvězdy (díky kterému získal své jméno) patří do skupiny tzv. filosofických staveb a uvnitř vyniká bohatou štukovou výzdobou. Společně s Oborou byl roku 1962 zařazen na seznam národních kulturních památek.

V 70. a 80. letech minulého století byla v letohrádku expozice Mikoláše Aleše a Aloise Jiráka, dnes je tam umístěna expozice o bitvě na Bílé hoře.

Kromě období rozkvětu se v historii obory nachází i časy devastace. Obora byla v historii s oblibou využívána jako tábořiště pro vojska, které ji využívaly jako zdroj dřeva a zvěře. Poprvé tak učinilo roku 1608 císařské vojsko Rudolfa II. vyslané proti svému bratrovi Matyáši Habsburskému.

Roku 1611 zase byla Hvězda obývána pasovskými, kteří přitáhli vynutit rezignaci Rudolfa II. a přenechání trůnu Matyáši Habsburskému.

8. listopadu 1620 se stala obora dějištěm Bitvy na Bílé hoře.

V době třicetileté války hostila obora švédskou armádu. Ta si pak do své vlasti odvezla kromě rudolfinských sbírek i měděnou střechu letohrádku.

Ale ani po třicetileté válce nebyl ve Hvězdě klid. Roku 1740 zde na jediný den tábořil bavorský král Karel VII. Bavorský se svými vojsky. I to stačilo na vystřílení veškeré zvěře a vykácení značné části lesa.

O rok později se k nim přidala i vojska francouzská, která měla pomoci prosadit Karlovi VII. nárok na rakouské dědictví, jelikož neuznával Pragmatickou sankci. Doba pragmatického osvícenství Josefa II. se dotkla i Obory Hvězda, protože Letohrádek Hvězda byl přenechán vojenskému eráru a byl v něm zařízen sklad střelného prachu a do obory byl zakázán vstup.

Hvězdě se nevyhnula ani druhá světová válka. Roku 1938 se zde konal svod koní z Čech a následně zde byly vybudovány kryty pro příslušníky SS. Po 2. světové válce se již dostalo oboře klidu (snad s výjimkou roku 1960 kdy byl na pláni na Vypichu vybudován vojenský tábor kvůli celostátní spartakiádě). To se ostatně opakovalo i při dalších spartakiádách.